

षेण भोगं राज्यासनादिकं यत्सर्वं तद्दातव्यमिति तस्मादविद्य-
मानं सर्वं अर्जयित्वापि देयमिति चेत् । मैवम् । चेदकप्राप्तं
दानमुद्दिश्य सर्वत्वविधानात् सर्वशब्दः प्रसिद्धवाचित्वादीय-
मानविषयः । तस्माद्यदस्ति तदेव देयम् । तत्रैवान्यच्चिन्तितम् ।

धर्मार्थं सेवकः शूद्रो देयो नो वा स दासवत् ।

देयोऽस्वत्वात् पराधीनत्वाभावान्न च दीयते ॥

यस्तु शूद्रो विहितं स्वधर्ममेव गन्तुं सेवते । सोऽपि स्व-
मध्यपातित्वाद्गर्भदासवद्देय इति चेत् । मैवम् । जीविताद्यदा-
नेन तस्मिन्सेवके स्वत्वाभावात् स्वेच्छाचारित्वेन परस्वत्वापा-
दनासम्भवाच्च न देयः । तत्रैवान्यच्चिन्तितम् ।

भूतं भावि च देयं स्यात् कालेऽवस्थितमेव वा ।

आद्यः सर्वश्रुतेरन्त्योऽसम्भवाधन्ययोस्तथा ॥

विश्वजिन्मया कर्त्तव्य इत्यध्यवसायादूर्द्धं दक्षिणाकालात्
पूर्वं यत् स्वेन भोग्यं स्वं चितं यद्भूतम्, यच्च दक्षिणाकाला-
दूर्द्धं भविष्यत्येवेति निश्चितं तद्भावि, तदुभयमपि सर्वपदार्थ-
त्वाद्दातव्यमिति चेत् । मैवम् । भूतस्य विनाशसम्भवात् भावि-
नस्तदाजीमप्राप्तत्वात् अविद्यमानस्य दानायोगाच्च दक्षिणा-
कालेऽवस्थितमेव सर्वं देयम् । तत्रैवान्यच्चिन्तितम् ।

दक्षिणाक्रतुभुक्त्यर्थं त्रयं देयमुतेष्टये ।

शिद्धायवा दक्षिणार्थमेवाद्यः सर्वशब्दतः ॥

क्रतुशेषस्तदाबाध्यः प्रधानत्वादबाधनात् ।

मध्योन्त्यो दक्षिणार्थस्यानुवादात् सर्वतोविधेः ॥